

Kirjeenä saapuvat mielipiteet toimitetaan kirjaamosta Kallaluoto Timo (Aluearkkitehti).
Mielipiteitä saatiin **seitsemän** kpl.(7kpl). Suullisia mielipiteitä ei annettu.

Mielipiteen antaja	Mielipide	Tarkistukset
NRO 1 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	HSL näkee alueen kehittämisen ja viihtyisyyden parantamisen hyvänä asiana. Myyrmäen terminaalin ja Honkasuon pääteaseman välisen tieosuuden tulisi olla sujuva	-
NRO 2 Uudenmaan Elinvoimakeskus	Mikäli osallistumis- ja arviointisuunnitelman ideakartoissa esitettyjä sisäänajoristeysten imagoa korostavia ratkaisuja edistetään, on tienpitäjän kanssa käytävä vuorovaikutus erityisesti Hämeenlinnanväylän osalta tärkeää jo suunnittelun alkuvaiheessa.	-
NRO 3 Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntayhtymä HSY	Vesi- ja jätehuoltoa tulee huomioida	-
NRO 4 Vantaan kaupunginmuseo	Alueella sijaitsevat rakennushistoriallisesti merkittävät kohteet tulee huomioida suunnitelmissa jossa myös olisi hyvä ottaa esiin alueen kivikautista perintöäkin	-
NRO 5 Vantaan energia	Sähkö- ja kaukolämpöverkkoihin liittyviin muutostarpeisiin tulee toimia yhteistyösopimusten mukaisesti	-
NRO 6 Asukas 1	Myyrmäen työtiloja tulisi systemaattisesti tutkia ja lisätä ja että Vaskivuorentietä Kaivokselan suuntaan tulisi suoristaa ja tasoittaa sillalla ja tunnelilla.	-
NRO 7 Asukas 2	Länsi-Vantaan kannalta Myyrmäen keskustan elävöittäminen on elämän ja kuoleman kysymys.....keskeinen kysymys	-

	ei ole se, mitä toimintoja alueelle sijoittuu, vaan millaista liikkumista, viipymistä ja vuorovaikutusta ne synnyttävät arjessa.	
--	--	--

Nro 1

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Lausunto Myyrmäen innovaatiokaavan (MYBA) OAS:sta, Vantaa

Innovaatiokaava-alue sijaitsee Vapaalan, Myyrmäen ja Kaivokselan kaupunginosissa Rajatorpantien ja Vaskivuorentien lähiympäristössä, välillä Vihdintie ja Hämeenlinnanväylä.

Innovaatiokaavaa vie osaltaan eteenpäin Myyrmäen kaupunkikeskustan suunnitelmaa, jossa tarkennetaan vuonna 2019 laadittua Myyrmäen kaavarunkoa. Ydinkeskustan suunnitelma on kaavarunkoa syvempi selvitys Myyrmäen kaupunkikeskustan kehitysmahdollisuuksista ja sen avulla toteutetaan uuden kaupunkistrategian tavoitteita.

Innovaatiokaava keskittyy tällä alueella pienehköjen, edullisten ja väliaikaistenkin toiminta- ja liiketilojen toteuttamiseen lähelle vilkkaita kulkureittejä. Suunnitelman tarkastelualue on laajempi kuin Myyrmäen ydinkeskustan suunnitelman (015200), joka keskittyy vain keskustaan.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

HSL näkee alueen kehittämisen ja viihtyisyyden parantamisen hyvänä asiana. Kestäviin liikkumismuotoihin tukeutuvan alueen maankäyttöä on hyvä

kehittää, kuitenkin joukkoliikenteen toimintaedellytykset turvaten. Kaikennäköiset tapahtumat ja pienyrittäjyys lisäävät joukkoliikenteen ja muiden kestävien kulkumuotojen käyttöä.

Myyrmäen terminaalin ja Honkasuon pääteaseman tulee jatkossakin olla ensisijaisesti joukkoliikenteen käytössä. Koska Honkasuon terminaalia tarvitaan tasoittamaan Myyrmäen terminaalin ruuhkaisuutta, näiden välisen tieosuuden tulisi olla sujuva.

Asemanseudun ja sen ympäristön viihtyisyyttä tulisi entisestään kehittää, jotta turvallisuudentunne alueella lisääntyisi. Tapahtumat ovat hyvä keino lisätä alueen elävyyttä ja luoda alueelle luonnollisesti sosiaalista valvontaa. Myös muut turvallisuuden tunnetta lisäävät keinot, kuten sopiva valaistus, hyvät näkemät ja selkeät tilat, tekevät alueesta kaikille viihtyisämmän ja houkuttelevat läpikulun sijaan jäämään. Yhteisöllisyyden merkitys turvallisuuden kokemisessa on merkittävä ja sitä tukevan toiminnan paikkojen kehittäminen on hyväksi myös kestäväälle liikkumiselle. Turvallisuuden tunnetta lisää myös esim. useammat kulkureittivaihtoehdot sekä sisään ja ulosmenotiet esim. puistoissa ja muissa tiloissa, joista kuljetaan läpi. Tulee muistaa myös, että alueen yleinen siisteys edistää turvallisuuden tunnetta, eri alueiden selkeät ylläpitovastuut ja yhteistyö on toivottavaa erityisesti aseman ympäristössä.

Lisätietoja lausunnosta antaa suunnitteluinsinööri Janne Markkula ja jatkosuunnittelussa yhteyshenkilönä on liikennesuunnittelija Teija Visa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

XXX XXX Vs. toimitusjohtaja

VASTAUS: MYBAn tavoite on nimenomaan aktivoida ja inhimillistää entisestään sekä kaupunkitilaa yleensä että eritoten katutiloja. MYBAssa esitetyt katutilojen käyttömahdollisuudet ja -tavat tulee toki myös huomioida julkisenkin liikenteen toimivuus, joka kumminkin pidemmällä tähtäyksellä on esitetty ensisijaisesti hoidettavaksi keskustassa raitiotieyhteydellä.

Myyrmäen status on ison alueen keskustana katsottu motivoivan että läpiajoa ei priorisoida. Keskustan sisäinen toimivuus nojaa kevyeen liikenteeseen, jolloin kulkuneuvoliikennettä, varsinkin yksityisautoilua, tässä kohtaa kaupunkirakenteen ydinkeskustaa on kaikkien kannalta edullisinta ja turvallista hidastaa.

Nro 2

Uudenmaan Elinvoimakeskus

Lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, asemakaava nro 015000, Myyrmäen innovaatiokaava (MYBA), Vantaa

Vantaan kaupunki on antanut tiedoksi Uudenmaan elinvoimakeskukselle Myyrmäen innovaatiokaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Asemakaavam muutoksen tavoitteena on kehittää Rajatorpantien ja Vaskivuorentien lähiympäristöä Vihdintien ja Hämeenlinnanväylän (E12) välisellä alueella.

Tienpitäjä toteaa, että erityisesti TEN-T-ydinverkkoon kuuluvan Hämeenlinnanväylän osalta kaavatyön lähtöaineistoina on hyvä huomioida Helsingin seudun päätieverkon roolia ja merkitystä koskeva selvitys (<https://www.doria.fi/handle/10024/193730>).

Mikäli osallistumis- ja arviointisuunnitelman ideakartoissa esitetyt sisäänajoristeysten imagoa korostavia ratkaisuja edistetään, on tienpitäjän kanssa käytävä vuorovaikutus erityisesti Hämeenlinnanväylän osalta tärkeää jo suunnittelun alkuvaiheessa.

Lopuksi tienpitäjä toteaa, että osana kaava-aineistoa tulee arvioida suunnitteluratkaisujen vaikutukset Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien sujuvuuteen ja turvallisuuteen.

Tämä on Uudenmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto. Mikäli kunnan viranomaisen katsoo, että asia koskee elinvoimakeskuksen maaseutu- ja ympäristöosastoa tai elinkeino- ja maahanmuutto-osastoa, tulee asiasta kuulla edellä mainittuja osastoja erikseen. Vesiasioissa tulee kuulla sitä elinvoimakeskusta, johon kyseinen tehtävä on keskitetty.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on ratkaissut liikenteen ja maankäytön asiantuntija Petri Ruohio.

VASTAUS: Suunnitelmassa esitetyt ajatukset ovat tarkoitettuja herättämään mielenkiinnon ongelmaan siitä, että Myyrmäkeä ei näy isoille valtateille. Näkyvyyttä olisi ehdottomasti kehitettävä jotta olisi paremmat edellytykset kaupunginosan kehittymiselle. Esitetyt ajatukset ovat tässä vaiheessa omiaan herättämään luovaa mielenkiintoa ja keskustelua aiheesta ja samalla kartoittamaan eri reunaehdoja asian ratkaisuille.

Nro 3

015000 Myyrmäen innovaatiokaavan, MYBA, osallistumis- ja arviointisuunnitelma Suunnitelma nro 015000 Myyrmäen innovaatiokaava (MYBA), kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 15. kaupunginosa Myyrmäki

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan innovaatiokaavasta mm. seuraavaa:
"Innovaatiokaava-alue sijaitsee Vapaalan, Myyrmäen ja Kaivokselan kaupunginosissa Rajatorpantien ja Vaskivuorentien lähiympäristössä, välillä Vihdintie ja Hämeenlinnanväylä. Suunnitelman päätavoite luoda Myyrmäelle uutta elinvoimaa ja tunnettavuutta tukemalla aktiivisen ruohonjuuritason yrittäjyyttä ja luomalla toiminnan jatkuvuudelle vahvoja edellytyksiä.

Yllä olevan saavuttamiseksi on liikennetilavarauksiin eli katutiloihin liittyvät ”hukkatilat” osoitettu aktivoivaan hyötykäyttöön, torien ja puistojen ohella, ja esittäen näitä, edullisesti, myös paikallisille startup-yrityksille. Tilaa on kulkureittien alueilla osoitettu myös perinteisimmille eri kokoluokkien yritysrakenteille. Suunnittelualue sijoittuu valmiiksi rakennettuun ympäristöön, joten alueen tiivistäminen ja uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan seuraavaa:

Vesihuolto:

Suunnittelualueen katualueilla sijaitsee runsaasti yleistä vesihuoltoa. Suunnittelussa on huomioitava riittävät tilavaraukset nykyisille yleisen vesihuollon putkille ja laitteille. Yleinen vesihuolto tulee säilyä jatkossakin esteettömästi kunnossapidettävissä ja aukikaivettavissa. Mikäli alueiden tiivistäminen ja uudistaminen edellyttävät yleisen vesihuollon siirtoja, tulee johtosiirrot suunnitella ja toteuttaa hankkeiden yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnitelmat hyväksyttävä HSY:llä.

Lisätietoja antaa alueinsinööri Matti Lehtoniemi, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jätehuolto:

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräykset

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräykset ohjaavat alueen jätehuoltoa ja sen suunnittelua. Määräykset ovat kiinteistöjä sitovia, eikä niistä tule poiketa. Hyvin järjestetty jätehuolto tukee kiertotaloutta ja parantaa alueen viihtyvyyttä.

Myyrmäen innovaatiokaavan suunnittelussa erityisesti huomioitavia asioita

Myyrmäen innovaatiokaavan suunnittelussa on tärkeää varmistaa, että alueen liikennesuunnittelu tukee jätteen keräys- ja tyhjennystyötä. Jäteautoille tulee osoittaa rauhalliset pysäköintipaikat sekä riittävät tilat tyhjennystyön suorittamiseen. Jätepisteiden kapasiteetti on mitoitettava käyttäjämäärien sekä HSY:n tyhjennysreittien ja -rytmien mukaisesti. Jäteastioiden tyhjennys alueella tapahtuu klo 6– 22, mikä tulee huomioida liikennesuunnittelussa sekä tyhjennystyöstä aiheutuvien meluvaikutusten arvioinnissa. Kulku alueella ja jäteautolta jätetilaan tulee olla kuljettajalle työturvallinen, eikä jäteastian siirtomatka saa ylittää 10 metriä.

Lisätiedot

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksiin voi tutustua tarkemmin HSY:n verkkosivuilla kohdassa ”Jätehuoltomääräykset - HSY”. Lisätietoja jätehuoltomääräyksistä, alueen jätehuollon aikatauluista tai opastusta jätehuollon suunnittelussa antavat HSY:n jätehuollon asiantuntijat.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

xxx xxx

toimitusjohtaja

VASTAUS: Suunnitelmassa esitetyt pienet liiketilat ovat kaikki tilapäisiä ja helposti pois siirrettäviä. Isommat pitkän tähtäyksen liiketilat Rajatorpantien varrelle ovat hahmotelmien alustavuudesta huolimatta pyritty sijoittamaan vesihuoltoa huomioiden.

Jätehuoltoa huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Vantaan kaupunginmuseo

Vantaan kaupunkisuunnittelu on asettanut nähtäville Myyrmäen innovaatiokaava (MYBA) suunnitelman nro 015000 osallistumis- ja arviointisuunnitelman maankäyttö- ja rakennuslain 62 § mukaisesti mielipiteiden kuulemista varten. Suunnitelman tavoitteena on tarkentaa vuonna 2019 laadittua Myyrmäen kaavarunkoa ja luoda syvempi selvitys Myyrmäen kaupunkikeskustan kehitysmahdollisuuksista. Ydinkeskustan suunnitelma on kaavarunkoa syvempi selvitys Myyrmäen kaupunkikeskustan kehitysmahdollisuuksista ja sen avulla toteutetaan uuden kaupunkistrategian tavoitteita. Innovaatiokaava keskittyy pienehköjen, edullisten ja väliaikaistenkin toiminta- ja liiketilojen toteuttamiseen lähelle vilkkaita kulkureittejä Vihdintien ja Hämeenlinnanväylän väliselle alueelle muodostettavalle niin kutsutulle "Myyrmäen Business Avenuelle". Suunnitelman päätavoite on luoda Myyrmäelle uutta elinvoimaa ja tunnettavuutta tukemalla aktiivisen ruohonjuuritason yrittäjyyttä ja luomalla toiminnan jatkuvuudelle vahvoja edellytyksiä. Maankäytön tehostamisella tähdätään nostamaan Myyrmäen imagoa yrittäjyyteen ja kansalaistoimintaan otollisena sekä seudullisestikin keskeisenä kaupunginosana. Kaupunginmuseo lausuu mielipiteensä asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennusperintö

Kaupunkisuunnittelu on esittänyt yhdeksi tavoitteekseen (Kaunis ja laadukas täydentyvä MyBA) edistää suunnittelualueen rakentamista paikallista identiteettiä tukien ja vahvistaen eri osien kehittymistä omalaatuisiksi kokonaisuuksiksi. Museon näkökulmasta paikallisen identiteetin vahvistamisessa on oleellista olemassa olevan kulttuurin huomioiminen lähtökohtana uuden suunnittelussa. Rakennusperinnön vaaliminen on eräs osa tätä huomioimista. Vantaan kaupungin rakennusinventoinneissa on tunnistettu alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet, jotka vaalittavina ja esiin nostettuina voivat tarjota omalaatuisia, paikallisuuteen perustuvaa lähtökohtaa ja taustarakennetta uudelle. Museo pitää tavoitetta paikallisidentiteettien tukemisesta hyvänä. Ruohonjuuritason ja kansalaistason toiminnan lisäämisen tavoitetta voidaan pitää myös rakennussuojelun kannalta hyvänä. Myyrmäen keskustassa on vahvasti esillä omaehtoista kansalais- ja kulttuuritoimintaa, jonka puitteissa esimerkiksi Myyrinpuhoksen ostoskeskusrakennuksella on nähty arvoja.

Myyrmäki Business Avenue -suunnittelualueella on seuraavat inventoinneissa merkittäviksi todetut rakennusperintökohteet:

-Råtorpin tilan (Torpantie 1) vuonna 1916 rakennettu asuinrakennuksen sekä talousrakennuksista kellari-vajan on todennäköisesti arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelemia. Rakennukset edustavat 1900-luvun alun koristeellista huvila-arkkitehtuuria omalaatuisella tavallaan.

-Metropolian Ammattikorkeakoulun Myyrmäen kampusrakennuksen (Leiritie 1) on suunnitellut arkkitehti Pekka Pitkänen. Kohde valmistui vuonna 1988 Espoon-Vantaan teknillisen oppilaitoksen Vantaan toimintayksiköksi. Teknillisen oppilaitoksen olivat perustaneet Espoon ja Vantaan kaupunkien muodostama kuntainliitto 1980-luvun puolivälissä. 1980-luvun postmodernistinen, monumentaalinen ammattikorkeakoulurakennus on poikkeuksellisen yhtenäisellä ja laadukkaalla otteella toteutettu 1980–2010-lukujen oppilaitosrakennus.

-Virtatalo, ent. Colosseum Business Center, ent. Imatran Voiman pääkonttori Rajatorpantie 8 . Vuonna 1987 valmistuneen, poikkeuksellisen laadukkaasti toteutetun, mahtipontisen toimistotalon on suunnitellut aikansa arkkitehtien eturiviin kuulunut Erik Kråkström. Rakennus kertoo suomalaisen valtio-omisteisen energiayhtiön vauraudesta ja Myyrmäen voimakkaasta kehitysvaiheesta 1980-luvulla.

-Kilterin koulu (Iskostie 8) on vuonna 1988 valmistunut arkkitehtitoimisto Perko & Rautamäen suunnittelun tuloksena. Rakennuksen postmoderni suunnittelu ja toteutus ovat olleet aikansa kunnianhimoista arkkitehtuuria, jossa yhdistyvät julkisivun ympäristötaideteos ja koulun välttämättömät toiminnot. Rakennus on suojeltu asemakaavassa.

-Myyrmännin kauppakeskus (Paalukylänpolku 4) valmistui vuonna 1994 ja sen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy. Myyrmäki oli valmistuessaan Suomen toiseksi suurin kauppakeskus Helsingin Itäkeskuksen jälkeen. Rakennuksen kaikilla julkisivuilla sekä kivetyillä aukioilla on käytetty rajatulla sävytaiteella toistuvaa vaakaraitateemaa. Rakennuksen julkisivuissa on paljon julkista statusta ilmaisevia lasikenttiä sekä sisäänkäynneille johdattavia pylväsgallerioita. Rakennuksen katolla on useita lyhtymäisiä valotornejä ja harkitusti muotoiltuja ilmanvaihtohormejä, jotka näkyvät lähestyvien katujen päätteinä. Myyrmännin julkisivuihin ja kattoon liittyy suojelumerkintä voimassa olevassa asemakaavassa.

-Myyrinpuhoksen ostoskeskus (Jönsaksentie 6) valmistui junaradan itäpuolelle yhtäaikaaisesti junaradan käyttöönoton kanssa vuonna 1975. Arkkitehtuuriltaan omaperäisen maamerkinä toimivan rakennuksen suunnitteli arkkitehti Eero Kostinen Pentti Aholan arkkitehtitoimistosta. Tyyliltään Myyrinpuhos edustaa arkkitehtuurissa harvinaista järjestelmäarkkitehtuuria, jota on rakennuksessa sovellettu omaperäisin ratkaisuin. Museo on esittänyt alueella aikaisemmin käynnissä olevissa asemakaavatoissa Myyrinpuhoksen suojelua (ainakin merkittävien osien).

-Kaivokselan maakunnallisesti merkittävä aluekokonaisuus Vaskivuorentien molemmin puolin edustaa 1960-luvun "metsäkaupunki" -rakentamista. Kaivoksella on ensimmäinen aluerakentamiskohde Vantaalla. Arkkitehti Aarne Ehojen suunnittelemassa kokonaisuudessa elementtivalmisteiset, kapearunkoiset, pitkät lamellitalot on sijoitettu maastoa mukaillen metsäisten selänteiden reunamille ja pistetalot alueen keskelle ostoskeskusten läheisyyteen. Alueen keskipisteenä on ostoskeskus. Alueen kehittämisestä on ollut käynnissä ideasuunnittelu vuonna 2024 (Inaro Oy), jossa oli mukana ostoskeskusrakennuksen suojeluun ja kehittämiseen liittyvä vaihtoehto. Ostarin ympärille kehitettiin julkista kaupunkitilaa ja kivijalkakauppoja. Museon näkökulmasta tämä lähtökohta sopii myös innovaatiokaavan tavoitteisiin.

-Volvo-Bilia. Arkkitehtitoimisto Bertel Gripenbergin suunnitteleman vuonna 1974 valmistuneen varastorakennuksen tunnistettavana piirteenä on massiivisten puhtaaksi valettujen T-betonelementtien järjestelmällinen käyttö kappalemaisessa rakennuksessa. (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930-1979, Eskola 2006)

Innovaatiokaavassa tulee osoittaa inventoinneissa merkittäviksi todetut Vantaan rakennusperintökohteet. Näiden kohteiden suojeluperusteet tulee tutkia tarkemmin tulevaisuudessa, kyseisiä alueita koskevissa asemakaavatoissa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kivikausi on vahvasti läsnä suunnitelma-alueella. Myyrmäki Business Avenue -suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä on seuraavat arkeologiset kohteet:

- Vantaanlaaksontien ja Vaskivuorentien risteyksen kaakkoispuolella on sijainnut kivikauden loppupuolen asuinpaikka, josta on löydetty näyttäviä keramiikka-astioita.

- Mätäojan länsirannalla Vaskivuorentien eteläpuolella sijaitsee puolestaan kivikautinen asuinpaikka Husbacka II (Muinaisjäännösrekisterin tunnus 92010028). Asuinpaikan viereisen asuinkerrostalon Vaskivuorentien päätyyn on maalattu kivikautista astiaa esittävä murali taidekollektiivi SAV:n toimesta.

- Myyrmäen keskusta on rakennettu Jönsaksen laajan kivikautisen asuinpaikka- ja punamultahautakompleksin päälle.

- Suunnitelma-alueen pohjoispuolella Kaivokselassa sijaitsevat Sillbölen kaivokset. Kaivoskohde on niin kutsuttu VARK-kohde, eli valtakunnallisesti arvokas arkeologinen kohde. Voisi miettiä tapaa nostaa esille näyttäviä vanhoja kaivoskuiluja.

- Louhelantien ja Kaltevanpolun risteyksen koillispuolella heti Sillbölen kaivosalueen eteläpuolella sijaitsee Gruvan kampakeraamisen ajan kivikautinen asuinpaikka (mj. rek. tunnus 92010041).

Runsaiden historiallisten sekä kivikautisten kohteiden sijainti keskellä kaupunkia tuo mielenkiintoisen ja uniikin lisän kaupunkirakenteeseen. Hyödyntämällä ja nostamalla esiin paikan omaa historiallista ja esihistoriallista menneisyyttä, voidaan sinne luoda lisää kiinnostavuutta ja omanlaista identiteettiä. Suunnittelualueella on paljon potentiaalia kehittyä tavoitteiden mukaisesti omaleimaseksi ja paikallisidentiteettiä huomioivaksi kokonaisuudeksi. Näkyvän kulttuuriperinnön vaalimisen ohella menneisyyttä voidaan hyvin tuoda esille esimerkiksi muotoilussa, tuotteistamisessa, yritysten nimissä, katukuvassa ym. Museo voi mieluusti auttaa löytämään tapoja tuoda historiaa näkyviin alueella.

VASTAUS: Rakennusperintökohteet on merkitty innovaatiokaavan kohdekarttaan. Historiallista teemaa on korostettu mm. Punamultatorin ideoinnissa

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS NRO [015000](#)

Kaupunginosa 15, Myyrmäki

Kohdealue Myyrmäen innovointikaava (MYBA)

Sähköverkko Ei huomioitavaa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n verkkoa koskevat huomiot sekä mahdolliset muutostarpeet tuodaan esille aikanaan laadittavissa asemaakoissa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kaukolämpöputkien ajantasainen sijainti löytyy Vantaan kaupungin yhdistelmäjohtokartalta.

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

**Kaukolämpö-
verkko** Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija xxx xxx

Kunnioittavasti

VANTAAN ENERGIA OY
xxx xxx

VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY
xxx xxx

VASTAUS: Jatkosuunnittelussa toimitaan, verkkomuutoksia minimoiden, yhteistyösopimusten mukaisesti.

Nro 6

Mielipiteeni OASiin 015000 Myyrmäen innovaatiokaava 11.3.2026:

Myyrmäen innovaatiokaava on tärkeällä asialla. Alueen työpaikkakehitys ei ole ollut hyvä. Työssä pitäisi tuoda realistisesti esiin työpaikkakehitys 2000-luvun ajalta, analysoida syitä ja muodostaa sitä kautta realistinen kuva alueen mahdollisuuksista.

OASissa ja kaavatyön lähtökohdissa on paljon hyvää, esimerkiksi Elinkeinopalvelujen ja Metropolian osallistaminen, liikenneyhteyksien huomiointi, imagotekijät ja katutaiteenkin roolin ansaittu huomiointi.

Samalla kaavatyön lähtökohdissa on hieman hahmottumaton fokus. Puhutaan toisaalta isosti seudullisesta asemasta Otaniemen ja lentoaseman välissä, toisaalta monissa toimissa näyttää kohteena olevan ruohonjuuritason pienyrittäjäys. Toivon, että työn kuluessa selkiytyy myös perinteisemmän kokoluokan yritystyöpaikkojen asema - näitä pitäisi pyrkiä synnyttämään erityisesti Metropolian ympärille, jos suinkin mahdollista.

Työnyhteydessä voisi visioda ja tutkia Myyrmäen ja Kaivokselan lähentämistä oikaisemalla Rajatorpantietä. Tien profiili Myyrmäestä kuljettaessa on alas-ylös-alas, minkä voisi korvata nykyistä korkeammalla sillalla ja tunneloimalla tietä korkeimmalta kohdalta maan alle. Sivusuunnassa pienikin oikaisu sujuvoittaisi liikennettä. Pystyisikö pitkällä tähtäimellä tukemaan kaavatyön tavoitteita näin?

Asukas 1

Myyrmäki

VASTAUS: Myyrmäen työpaikkatilannetta ja lisärakennus- mahdollisuuksia on selvitetty tarkasti Myyrmäen Ydinkeskustasuunnitelman yhteydessä.

Innovaatiokaavassa

esitetään täydentäviä mahdollisuuksia tämän lisäksi, painottuen pienempien, tilapäisten työpaikkasijainteihin.

Kaupungin rakentamisen tavoitteena, Innovaatiokaavaa mukaan lukien, on siirtää liikkumisen panopistettä kohti julkista ja kevyttä liikennettä, jo olemassa olevaa katuverkkoa ensisijaisesti hyödyntäen. Ilmastollekin raskaita katu-, silta- ja tunneli- ratkaisuja sopivat tähän tavoitteeseen huonosti, jos ollenkaan.

Nro 7

Mielipide liittyen Myyrmäen ydinkeskustan suunnitelmaan (015200) ja Myyrmäen innovaatiokaavaan (015000, MYBA)

1. Johdanto

Tarkastelen samassa kokonaisuudessa molempia yllä mainittuja suunnitelmia, koska ne ovat vahvasti toisiinsa sidoksissa. Ydinkeskustan suunnitelma keskittyy Myyrmäen keskustan rakenteelliseen ja toiminnalliseen kehittämiseen, kun taas innovaatiokaava laajentaa tarkastelua myös keskustan ulkopuolelle ja pyrkii aktivoimaan kaupunkitilaa erityisesti pienimuotoisen yritystoiminnan ja liikkumisen kautta. Yhdessä nämä suunnitelmat muodostavat kokonaisuuden, jossa määritellään Myyrmäen kehityssuunta seuraavalle vuosikymmenelle.

Tarkoituksenani ei ole ainoastaan arvioida suunnitelmia, vaan tarjota niiden jatkotyöstöä varten näkökulmia, joka keskittyvät siihen, miten elinvoima syntyy ja vahvistuu

jokapäiväisen elämän tasolla. Aluksi käyn molempiin suunnitelmiin liittyen lävitse eräitä yleisiä näkökulmia, joiden jälkeen käsittelen kumpaakin suunnitelmaa omassa luvussaan

Koska ydinkeskustaan koskevan suunnitelman aluksi nostetaan esille maankäyttöä säätelevä suunnitelmakokonaisuus ja todetaan suunnitelman toteuttavan uuden kaupunkistrategian tavoitteita, tukeudun itse myös kaupunkistrategiaan.

2. Myyrmäen rooli kaupunkikeskuksena

Myyrmäkeä on perinteisesti pidetty Vantaan toisena keskustana Tikkurilan ohella. Seudullisessa tarkastelussa Myyrmäki on yksi aluekeskuksista tai alakeskuksista. Kaupunginosan rakentaminen lähti liikkeelle 60- ja 70- lukujen vaihteessa, jolloin se sai

monien sen ajan lähiöiden tavoin vaikutteita asumista, työpaikkoja sekä palveluja yhdistävästä abc ajattelusta (arbete, bostad, centrum). Sittemmin työpaikkojen määrä Myyrmäessä on ollut usean vuosikymmenen ajan laskusuunnassa. Kun kaupunginosassa oli vielä vuosituhaten vaihteessa noin 1 500 arkkitehti- ja insinöörialan työpaikkaa, on niiden määrä enää nyt 20. Myyrmäessä oli aikaisemmin muun muassa Imatran Voiman iso toimitalo, NCC Puolimatkan pääkonttori sekä Projekti-Insinöörien (nykyinen Sweco Finland) toimitilat. Asiantuntijatyöpaikkojen määrän radikaalin laskun myötä myös alueen koulutustaso on laskenut. Tällä hetkellä korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus on eläkeläisten joukossa suurempi, kuin nuoremmissa ikäluokissa.

Työpaikkojen poistumista alueelta on vauhdittanut toimitilakortteleiden purkaminen asuntorakentamisen alta, sekä jäljellä oleviin toimitilakortteihin kohdistuvat purkus suunnitelmat.

Myyrmäki ja naapurikaupunginosa Martinlaakso ovat Vantaan kaksi väkirikkainta kaupunginosaa, joissa asuu yhteensä noin 30 000 vantaalaista, pääosin kerrostaloasunnoissa. Segregaatiokehityksen syveneminen näillä alueilla ei voi olla näkymättä kaupungin verotulokertymässä, eikä tätä menetystä ole korvattavissa muutamalla uudella pientaloalueella.

Myyrmäen väestöstä eläkeläisten osuus on ollut pitkään kasvussa. Tämä on luonnollista, sillä alueen rakentaminen oli kiihkeimmillään ensimmäisen vuosikymmenen alussa 1970-luvulla, jolloin alueelle muuttaneet ovat saavuttaneet eläkeiän. Senioreiden tarvitsemien palveluiden tuottaminen on tällä hetkellä tärkeää, mutta samalla tulee huomioida, että tämän ikäluokan osuus kääntyy todennäköisesti laskuun seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Toinen merkittävästi osuuttaan kasvattanut ryhmä on maahanmuuttaneet, joiden osuus Myyrmäessä on yli 30 %. Maahanmuuttajien kotouttaminen suomalaiseen yhteiskuntaan on keskeinen kysymys, mutta samalla tulee tunnistaa, että maahanmuuttajat ovat hyvin heterogeeninen ryhmä. Esimerkiksi turvapaikkaperusteisten tulijoiden osuus on koko kaupungin tasolla alle 30 %. Tämä tarkoittaa sitä, että maahanmuuttajataustaisen väestön tarpeetkin ovat hyvin erilaisia. Silti suunnittelussa on syytä pohtia mahdollisuutta tukea ns. etnisten enklavien, Myyrmäen mittakaavassa etnisten kortteleiden syntymistä, joilla olisi tulijoiden suhteen voimaannuttava vaikutus. Samoin etnisen yrittäjyyden ja etnisten kauppojen mahdollistaminen tulee pitää suunnitelmassa mukana.

Länsi-Vantaan kannalta Myyrmäen keskustan elävöittäminen on elämän ja kuoleman kysymys. Tältä osin on havaittavissa jännite niin Tikkurilan keskustan kehittämisen suhteen kuin Helsingin keskustan elävöittämisen suhteen. Kaikissa näissä tavoitellaan koulutettua aktiivista keskiluokkaa. Tämän ryhmän tavoittelu on huomioitava asuntorakentamisessa. Erityisesti keskusta-alueen lähistölle muun muassa Ojahaan koulun tontille on syytä tuoda townhouse tyyppistä rakentamista.

VASTAUS: MYBAN tavoitteena on luoda riittävän monipuolinen ja mielenkiintoinen, ainutlaatuinenkin ympäristö joka motivoi yrityksiä ja yksilöitä valitsemaan vahvan positiivisen identiteetin omaavan sijainti- ja asuinpaikan. Jo Myyrmäen profilointi ulospäin valtaväylille voi olla tukemassa positiivista aktiivista mielikuvaa alueesta.

3. Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on yksi ajan kaupunkikehittämiseen liittyviä usein käytettyjä käsitteitä, jolla pyritään rakentamaan kuvaa aurinkoisesta tulevaisuudesta. Käsitteeseen liitetään yleensä vahvoja

positiivisia mielikuvia, mutta se jätetään käytettäessä yleensä sen suuremmin määrittelemättä. Käsitteenä yhteisöllisyys sekoittuu helposti muihin lähikäsitteisiin koettu yhteisöllisyys (sense of community), sosiaalinen läpäisevyys (social permeability), sosiaalinen pääoma sekä kattokäsitteeksi asettuvan sosiaalisen koheesion kanssa. Käsitteiden eroa voi kuvata siten, että siinä missä yhteisöllisyys kuvaa rakennetta, eli kuulumista, jäsenyyttä, vuorovaikutuksen määrää ja tiiviyyttä, koettu yhteisöllisyys kuvaa kuulumisen tunnetta, merkityksellisyyden kokemusta ja hyväksyntää. Sosiaalinen läpäisevyys taas kuvaa sitä, kuinka helposti ihmiset, ryhmät ja ideat kohtaavat ja kuinka avoimia sosiaaliset rajat ovat, eli syntykö mahdollisuuksia kohdata. Sosiaalinen pääoma taas kuvaa käytettävissä olevia resursseja. Sosiaalinen läpäisevyys mahdollistaa kohtaamisia, joista voi syntyä yhteisöllisyyttä, joka voivat tuottaa sosiaalista pääomaa ja näyttäytyä yksilölle yhteisöllisyyden kokemuksena, mutta korkea yhteisöllisyys ei automaattisesti tarkoita vahvaa yhteisöllisyyden kokemusta, eikä korkea läpäisevyys vahvaa yhteisöllisyyttä.

3.1 Yhteisöllisyydestä sosiaaliseen läpäisevyyteen

Myyrmeen keskustan suunnitelmassakin yhtenä vetovoimatekijänä mainitaan yhteisöllisyys, joka rakentuu elävän katu ympäristön ja maantasokerroksen ympärille. Kaupunkistrategiassa 2026–2029 yhteisöllisyyden on määritelty sisältävän ”osallisuutta,

luottamuksen ja yhteishengen luomista sekä sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. Asukkaat, yritykset, yhteisöt ja työntekijät muodostavat yhdessä vahvan yhteisön ja ovat hyviä kumppaneita toisilleen”. Strategiassa yhteisöllisyys ymmärretään siten ennen kaikkea osallisuutena ja yhteisöihin kuulumisena. Sen sijaan vähemmälle huomiolle jää se, miten kaupunkitila edistää yhteisöllisyyden syntyä eri väestöryhmien välisinä kohtaamisina, eli heikkojen siteiden ja kolmansien paikkojen varaan rakentuvana sosiaalisena läpäisevyytenä.

Yhteisöllisyyttä voidaan tarkastella myös Robert Putnamin (2000) esittämän ”bonding–bridging” -jaottelun kautta. ”Bonding” viittaa tiiviisiin, samankaltaisten ihmisten välisiin suhteisiin, jotka vahvistavat luottamusta ja yhteenkuuluvuutta ryhmän sisällä. ”Bridging” puolestaan tarkoittaa ryhmien välisiä, usein heikompia siteitä, jotka yhdistävät erilaisia ihmisiä ja mahdollistavat tiedon, luottamuksen ja kokemusten liikkumisen yhteiskunnassa.

Edellä lainatussa kaupunkistrategiassa yhteisöllisyys näyttäytyy ensisijaisesti ”bonding” -tyyppisenä, eli sisäänpäin suuntautuneena, kun siinä korostetaan osallisuutta, yhteisöihin kuulumista ja yhteishenkeä. Sen sijaan vähemmälle huomiolle jää ”bridging” -tyyppiinen ulospäin suuntautuneisuus, jossa korostetaan sitä, miten eri väestöryhmät kohtaavat arjessa. Erityisesti monimuotoisessa kaupunkiympäristössä, kuten Myyrmäessä, juuri ulospäin suuntautuva yhteisöllisyys on kuitenkin erityisen keskeistä elinvoiman ja sosiaalisen kestävyyskannalta.

Mainittu ominaisuus ei kuitenkaan synny hallinnollisesti, vaan arjen kaupunkitiloissa kuten työmatkoilla, kahviloissa, kivistä jalkapallokentillä, tapahtumissa ja muissa kolmansissa paikoissa, joissa erilaiset ihmiset kohtaavat ilman valmiiksi määriteltyä roolia. Ilman tätä ulottuvuutta yhteisöllisyys voi vahvistua ryhmien sisällä, mutta samalla kaupunkirakenne jää sosiaalisesti pirstaleiseksi.

Myös kaupungin strategiassa yhteisöllisyyttä lähestytään positiivisena ja inklusiivisena tavoitteena, jossa korostuvat osallisuus, luottamus ja yhteishenki. On kuitenkin perusteltua tarkastella, millaiseen yhteisöllisyyden käsitteelliseen logiikkaan nämä määrittelyt nojaavat. Strategian sanasto painottaa vahvasti yhteisöihin kuulumista, mikä voi huomaamatta ohjata tarkastelua kohti ryhmien sisäistä yhteisöllisyyttä. Tällöin vähemmälle huomiolle jää se, miten yhteisöllisyys rakentuu ryhmien välillä, arjen kohtaamisina, jotka ylittävät sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia rajoja.

En kuitenkaan näe, että kaupunki tavoittelisi tietoisesti sisä- ja ulkoryhmäasetelmaa, mutta koen, että yhteisöllisyyden syntymekanismia ei avata riittävän tarkasti, jotta niiden yhteys suunnitelman valintoihin olisi ymmärrettävissä. Erityisesti monimuotoisessa kaupunkiympäristössä keskeistä on ymmärtää, miten yhteisöllisyys rakentuu ryhmien välillä arjen kohtaamisina, jotka ylittävät sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia rajoja.

Ilman tätä näkökulmaa yhteisöllisyyden vahvistaminen voi jäädä yksittäisten ryhmien sisäiseksi vahvistumiseksi, vaikka kaupunkitasolla tavoitellaan laajempaa sosiaalista eheyttä.

VASTAUS: MYBAN malleissa korostuu pienimuotoisuus ja toivottu itsenäisen matalan kynnyksen jatkuvan yrittämisen tukeminen, luokittelematta sitä ja suosimatta isojen yksiköiden ratkaisuja.

3.2. Vetovoima, yhteisöllisyys ja sosiaalinen läpäistävyys

Kaupunkikeskusten tai lähiöiden, miten itse kukin rakasta lasta kutsuukin, vetovoima ei perustu yksittäisiin suuriin hankkeisiin tai valmiiksi määriteltuihin vetonauloihin, vaan siihen, että alue tarjoaa jatkuvasti syitä tulla, viipyä ja palata. Tällaiset syyt rakentuvat usein pienimuotoisista, toistuvista ja helposti saavutettavista paikoista ja toiminnoista, jotka kytkeytyvät ihmisten päivittäisiin reitteihin ja rutiineihin. Kortteleista toiseen kulkiessa löytää uusia palveluita ja mieleen painuvia yksityiskohtia.

VASTAUS: Kts edellinen vastaus

Yhteisöllisyys tai pikemminkin yhteisöllisyyden tunne puolestaan rakentuu näiden käytäntöjen kautta. Se ei ole ensisijaisesti suunniteltu tila tai palvelu, vaan seurausta toistuvista, usein lyhyistä ja osin sattumanvaraisista kohtaamisista. Kun erilaisten ihmisten kulku risteää yhteisessä kaupunkitilassa, syntyy vähitellen tunnistettavuutta, luottamusta ja paikallista kiinnostumista.

Näitä ilmiöitä yhdistää sosiaalisen läpäistävyys käsite. Sosiaalisesti läpäisevä kaupunkitila on sellainen, jossa eri toimijat, käyttäjät ja käyttötavat limittyvät toisiinsa ilman jyrkkiä rajoja. Se mahdollistaa liikkumisen tilojen välillä, toiminnan näkyvyyden sekä sen, että erilaiset ihmisryhmät voivat kohdata toisensa arkisissa tilanteissa.

Sosiaalinen läpäistävyys ei tarkoita pelkästään fyysistä avoimuutta, vaan myös toiminnallista avoimuutta: sitä, että julkisen kaupunkitilan käyttö ei ole liian tarkasti rajattua tai yksiselitteistä. Se syntyy tilanteissa, joissa toiminta ulottuu suljetuista tiloista ulos kaupunkitilaan ja kytkeytyy osaksi laajempaa ympäristöä.

4. Elinvoima

Elinvoima on toinen helposti eri tavoilla tai kapeasti ymmärrettävä käsite. Vaikka elinvoima kytetään usein lähinnä taloudellisiin arvoihin, sitä voidaan tarkastella myös usean toisiaan täydentävän ulottuvuuden kautta. Tässä yhteydessä on hyödyllistä erottaa sosioekonominen, sosiaalinen, fyysinen ja symbolinen elinvoima. Sosioekonominen elinvoima liittyy työpaikkoihin, yritystoimintaan, tuloihin, työllisyyteen ja muuhun taloudelliseen aktiivisuuteen, kun taas sosiaalinen elinvoima rakentuu ihmisten välisistä suhteista, kolmannen sektorin toiminnasta, luottamuksesta ja arjen kohtaamisista. Fyysinen elinvoima kytkeytyy rakennettuun ympäristöön, julkisen tilan laatuun ja saavutettavuuteen, ja symbolinen elinvoima puolestaan alueen identiteettiin, merkityksiin ja siihen, miten paikka koetaan ja tunnistetaan. Tässä mielessä kaupungin tukeutuminen strategiatasolla lähinnä valtakunnallisen elinvoimalaskennan tuloksiin ei tarjoa kokonaisvaltaista kuvaa elinvoimasta.

4.1. Elinvoima päivittäisen elämän ja kohtaamisten kautta

Molempien suunnitelmien keskeinen tavoite on Myyrmäen elinvoiman vahvistaminen. Elinvoimaa tarkastellaan suunnitelmissa pääasiassa kaupunkirakenteen, eri toimintojen määrän ja palveluiden kehittämisen kautta. Nämä ovat tärkeitä tekijöitä, mutta ne eivät riitä yksin selittämään, miten elinvoima käytännössä syntyy ja kehittyy.

Kaupunkielämän näkökulmasta elinvoima rakentuu ennen kaikkea jokapäiväisistä arjen käytännöistä: liikkumisesta, viipymisestä ja ihmisten välisistä kohtaamisista. Keskeistä ei näin ollen ole ainoastaan se, mitä alueelle rakennetaan, vaan se, millaista käyttöä rakennettu ympäristö mahdollistaa.

Keskeistä on, että alussa mainitut ulottuvuudet sosioekonominen, sosiaalinen, fyysinen ja symbolinen elinvoima eivät toimi erillään toisistaan, vaan kytkeytyvät arjessa toisiinsa. Esimerkiksi työpaikkojen määrän kasvu ei välttämättä vahvista sosiaalista elinvoimaa, ellei se johda lisääntyneeseen liikkumiseen, viipymiseen ja kohtauksiin kaupunkitilassa. Vastaavasti laadukas fyysinen ympäristö ei yksin riitä, mikäli tilojen käyttö jää vähäiseksi tai yksipuoliseksi. Tästä näkökulmasta sosiaalinen läpäistävyys toimii keskeisenä yhdistävänä tekijänä, joka mahdollistaa elinvoiman eri ulottuvuuksien kytkeytymisen toisiinsa.

Ero sosiaalisesti läpäisevän ja ei-läpäisevän ympäristön välillä näkyy käytännössä siinä, synnyttääkö tila ohikulkemista vai viipymistä. Tilat, jotka jäävät pelkiksi

siirtymävyöhykkeiksi, eivät tyypillisesti tuota kohtauksia, kun taas tilat, joissa liikkuminen ja toiminta limittyvät, voivat synnyttää jatkuvaa, mutta kevyttä vuorovaikutusta.

Sosiaalisen läpäistävyyden keskeinen ulottuvuus liittyy myös siihen, millä tavoin se mahdollistaa eri taustoista tulevien ihmisten kohtaamisia. Myyrmäen kaltaisessa ympäristössä tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että alueella on riittävästi tiloja ja tilanteita, joissa eri ikäryhmät, elämäntilanteet ja sosioekonomiset ryhmät voivat kohdata toisiaan. Alueella asuu esimerkiksi maahanmuuttaneita, korkeasti koulutettuja eläkeläisiä, pienituloisia sekä yksin asuvia, joiden arjen rytmit ja tilankäyttö poikkeavat toisistaan.

Sosiaalinen läpäistävyys ei edellytä sitä, että kaikki tilat ovat kaikkien käytössä, vaan sitä, että kaupunkitila muodostaa verkoston, jossa syntyy riittävästi risteäviä käyttötapoja ja kohtaamisen mahdollisuuksia. Tällöin erilaiset käyttäjäryhmät eivät jää eriytyneisiin ympäristöihin, vaan heidän arkensa leikkaa ainakin osittain toisiaan.

Tällaisissa kohtaamisissa niin sanotut heikot siteet ja kolmannet paikat nousevat keskeiseen rooliin. Epämuodolliset kohtaamispaikat, kuten kahvilat, torit ja muut avoimet oleskelutilat, toimivat ympäristöinä, joissa eritaustaiset ihmiset voivat kohdata ilman ennalta määriteltä roolia tai tarkoitusta. Näiden kohtaamisten kautta syntyy vähitellen tuttavuuksia, luottamusta ja ymmärrystä, jotka ovat keskeisiä sosiaalisen elinvoiman ja koheesion sekä alueellisen pito- ja vetovoiman kannalta. Ilman tällaisia arjessa tavoitettavia jaettu tiloja eri väestöryhmien rinnakkaiselo voi jäädä tilallisesti eriytyneeksi, vaikka kaikki asuvatkin samassa kaupunginosassa.

Asuinalueiden eriytymistä on viimeaikaisessa keskustelussa tarkasteltu myös kansallisen turvallisuuden näkökulmasta. Suojelupoliisin analyysin mukaan segregatio ei itsessään aiheuta esimerkiksi katujengien syntyä tai väkivaltaista radikalisoitumista, mutta huono-osaisuuden kasautuminen voi altistaa nuoria erilaisille rekrytoiville verkostoille. Myös tämä näkökulma korostaa sosiaalisten verkostojen merkitystä: keskeistä ei ole pelkästään se, missä ihmiset asuvat, vaan millaisiin verkostoihin he kiinnittyvät. Kaupunkisuunnittelun kannalta tästä seuraa olennainen kysymys: millaiset tilat ja toiminnot mahdollistavat erilaisten ihmisten kohtaamisia ja vaihtoehtoisten, myönteisten verkostojen syntymistä.

4.2. Työ, toiminta ja kaupunkitilan käyttö

Molemmissa suunnitelmissa korostetaan työpaikkojen ja yritystoiminnan merkitystä elinvoiman lähteenä. Tämä on perusteltua, mutta vaatii tarkempaa kuvailua ja perusteluja.

Työpaikkojen vaikutus elinvoimaan ei määräydy yksiselitteisesti niiden määrän tai tyyppien perusteella, vaan sen mukaan, miten työ kytkeytyy kaupunkitilaan. Myös toimistotyötä tekevät voivat tuottaa merkittävää elinvoimaa, mikäli heidän arkensa ulottuu työtilojen ulkopuolelle. Lounasruokailu, kahviloiden käyttö, asiointi sekä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden liikkuminen alueella tuottavat jatkuvaa käyttöä ja vuorovaikutusta. Olen omassa tutkimuksessani havainnut, että asiantuntijatyöllä, tietotyöllä sekä luovalla työllä on regressioanalyysissä vahva positiivinen yhteys yleisimmin käytettyihin elinvoimaindikaattoreihin kuten koulutustasoon ja tulotasoon. Alueilla, joilta löytyy keskimääräistä enemmän näissä tehtävissä työskenteleviä, löytyy myös monipuolisempi tarjonta kahvila ja ravintolapalveluita.

Vastaavasti kaikki katutasoon sijoittuvat toiminnot eivät automaattisesti lisää kaupunkitilan aktiivisuutta. Osa toiminnoista on luonteeltaan sellaisia, että niiden käyttö jää sisäiseksi eikä heijastu ympäristöön. Asiakasrajapinnassa tehtävä työ (esimerkiksi opettajat, terveydenhuollon henkilöstö tai kauppa) ei mahdollista samalla tavalla työpaikalta poistumista. Tämän kaltaiset työpaikat tuottavat myös edellä kuvatussa regressioanalyysissä päinvastaisen tuloksen.

Työpaikkojen merkitystä elinvoimalle voidaan tarkastella myös sosiaalisten suhteiden näkökulmasta. Kaupunkielämässä merkittävä osa vuorovaikutuksesta rakentuu niin sanotuista heikoista siteistä (vrt. Granovetter, 1973), eli lyhyistä, usein toistuvista ja epämuodollisista kohtaamisista ihmisten välillä. Tällaiset kohtaamiset syntyvät tyypillisesti arjen tilanteissa kuten lounaspaikoissa, kahviloissa, pubeissa, asioinnin yhteydessä ja kulkureittien varrella tai vaikka urheilukentän laidalla. Tämä näkyy erityisesti keskusta-alueilla, joissa työpaikat, palvelut ja kulkureitit limittyvät. Esimerkiksi työpäivän aikainen liikkuminen lounaspaikkoihin, kahviloihin ja päivittäisiin asiointipisteisiin muodostaa ketjuja, joissa eri toimijat kohtaavat toistuvasti ilman ennalta sovittua vuorovaikutusta.

Työpaikat voivat toimia kohtaamisten keskeisenä lähteenä, mutta vain silloin, kun toiminta kytkeytyy ympäröivään kaupunkitilaan. Tällöin työ ei jää suljetuksi järjestelmäksi, vaan tuottaa jatkuvaa liikettä ja vuorovaikutusta, joka ulottuu työtilojen ulkopuolelle. Näissä tilanteissa niin

sanotut kolmannet paikat (Oldenburg, 1989) kuten kahvilat, ravintolat, torit ja muut epämuodolliset kokoontumispaikat toimivat välittävänä ympäristönä, joissa työ, vapaa-aika ja sosiaalinen elämä limittyvät toisiinsa.

Tästä näkökulmasta työpaikkojen vaikutus elinvoimaan ei ole suora, vaan välillinen. Se rakentuu niiden kautta syntyvien heikkojen siteiden ja arjen kohtaamisten kautta.

Kaavatyön taustaselvityksissä olisi perusteltua tarkastella, miten hyvin suunnitellut ratkaisut tukevat tällaisten kohtaamisten syntymistä ja edellä kuvattujen kolmansien paikkojen toimintaa.

Tästä näkökulmasta keskeinen kysymys ei ole se, mitä toimintoja alueelle sijoittuu, vaan millaista liikkumista, viipymistä ja vuorovaikutusta ne synnyttävät arjessa. Tämä näkökulma on keskeinen molempien kaavojen jatkotyössä.

Kaavojen vahvin potentiaali ei ole niissä suunnitelluissa toiminnoissa, vaan niissä tiloissa, joita ei ole vielä määritetty valmiiksi.

VASTAUS : Kts edellinen vastaus

[Tästä välistä poistettu mielipiteen **luku 5** koskee Myyrmäen ydinkeskustasuunnitelmaa.]

6. Myyrmäen innovaatiokaava (015000, MYBA)

Innovaatiokaava edustaa kokeilevampaa lähestymistapaa, jossa kaupunkitilaa pyritään aktivoimaan pienimuotoisen, joustavan ja osin väliaikaisen toiminnan kautta. Tämä on sen keskeinen vahvuus.

Suunnitelma tunnistaa, että elinvoima syntyy tilojen käytöstä ja liikkumisesta niissä. Toimintojen sijoittaminen kulkureittien varrelle, hukkatiilojen hyödyntäminen ja matalan kynnyksen toiminnan mahdollistaminen luovat edellytyksiä sosiaalisesti läpäisevälle ympäristölle, jossa eri elinvoiman ulottuvuudet voivat kytkeytyä toisiinsa arjen tasolla.

Innovaatiokaavan erityinen potentiaali liittyy sen kykyyn vahvistaa Myyrmäen vetovoimaa arjen tasolla. Pienimuotoiset, toistuvat ja muuntuvat toiminnot voivat lisätä alueen käyttöä ja houkutella erilaisia käyttäjiä, mikä vahvistaa sekä sosiaalista että symbolista elinvoimaa.

VASTAUS: Innovaatiokaavan tarkoitus ja luonne on osoittaa ja innostaa vaihtoehtoihin, ja osoittaa niille malleja ja paikkoja asukasvirtojen lähellä. Tässä monen pienyrittäjän ja muun kansalaisen aktiivisuus ovat avainasemassa. Markkinapaikkojen ulkoistaminen vain muutamalle isolle toimijalle voi rajoittaa monipuolisuutta ja muiden yrittäjien esilletulo ja jopa rajata alueella vapaata liikkumista esim. aidatuin isoin anniskelualuein.

Nämä esitetyt väliaikaiset ja pop up -luonteiset toiminnot ovat perusteltu ja kannatettava keino elävöittää kaupunkitilaa sekä madaltaa yrittäjyyden kynnystä. Näiden toimintojen onnistuminen on kuitenkin vahvasti sidoksissa niiden sijaintiin suhteessa ihmisten arkiseen liikkumiseen. Väliaikaiset ja kokeilevat toiminnot toimivat parhaiten paikoissa, joissa ne kytkeytyvät luontevasti olemassa oleviin kulkureitteihin ja asiointivirtoihin. Tällöin ne voivat mobiilidatan perusteella laadittuja heatmap-sovelluksi liikkumisen hahmottamiseen, tätä tietoa on hyvä hyödyntää myös innovaatiokaavan tarkoittamien pop up -toimintojen sijoittamiseen.

Tällöin keskeistä ei ole ainoastaan tilojen tarjoaminen, vaan niiden sijoittaminen osaksi kaupunkitilan todellista käyttöä. Pop up -toiminta ei synny tyhjään tilaan. Sen edellytyksenä on myös riittävä näkyvyys, saavutettavuus ja ennen kaikkea ihmisten liikkumien niiden läheisyydessä. Mikäli toiminnot sijoittuvat vakiintuneiden kulkureittien ulkopuolelle, jää niiden potentiaali helposti hyödyntämättä. Pop up -toiminta ei synnytä elinvoimaa tyhjästä, vaan se vahvistaa olemassa olevia virtoja ja tekee niistä näkyviä ja koettavia.

Juuri näillä kulkureiteillä syntyvät myös arjen heikot siteet – ohimenevät kontaktit, satunnaiset pysähtymiset ja matalan kynnyksen vuorovaikutus, jotka ovat keskeisiä sekä paikallisen elinvoiman että sosiaalisen läpäisevyyden kannalta.

Suunnitelmaan sisältyy keskeinen jännite. Sen onnistuminen perustuu joustavuuteen ja avoimuuteen, mutta nämä voivat heikentyä, mikäli toimintaa ohjataan liian tarkasti tai konseptoidaan valmiiksi. Tällöin vaarana on, että sosiaalinen läpäistävyys kaventuu ja toiminta menettää kykynsä tuottaa uutta käyttöä ja merkityksiä.

Erityisesti pienimuotoisten ja väliaikaisten ratkaisujen arvo liittyy niiden kykyyn mahdollistaa jatkuva muutos ja toimijoiden vaihtuvuus. Tämä tukee sosiaalisen, sosioekonomisen ja symbolisen elinvoiman kytkeytymistä toisiinsa tavalla, jota on vaikea saavuttaa pysyvillä ja tarkasti määritellyillä ratkaisuilla.

VASTAUS: Suunnitelmassa suositellaan asteittain etenemistä, kokeillen, niin että olemassa olevat asiakasvirrat laajenisivat luonnostaan. Suunnitelmassa suositetaan pienimittakaavaisuutta ja vapaamuotoista luovuutta ja harkintaa sen edelleen kehittämisessä.

7. Yhteenveto

Myyrmäen ydinkeskustan suunnitelma ja innovaatiokaava muodostavat yhdessä vahvan ja kunnianhimoisen kokonaisuuden. Ne lähestyvät elinvoiman kysymystä eri näkökulmista, mutta niiden onnistuminen riippuu viime kädessä siitä, miten hyvin ne tukevat arjen kaupunkielämää.

Elinvoima ei synny yksittäisistä toiminnoista tai rakenteista, vaan siitä, miten kaupunkitila mahdollistaa erilaisten toimintojen, ihmisten ja arkisten käytäntöjen kohtaamisen. Tässä keskeistä on sosiaalinen läpäistävyys, joka mahdollistaa elinvoiman eri ulottuvuuksien kytkeytymisen toisiinsa.

Kaavoituksen keskeinen tehtävä ei ole määrittää elinvoimaa valmiiksi, vaan luoda edellytykset sen syntymiselle. Tässä suhteessa tarkastelu, joka huomioi elinvoiman sosioekonomiset, sosiaaliset, fyysiset ja symboliset ulottuvuudet sekä niiden keskinäisen vuorovaikutuksen, tarjoaa perustellun lähtökohdan suunnitelmien jatkokehittämiselle.

Elinvoiman edellytyksiä voidaan vahvistaa suunnittelemalla tiloja, jotka kestävät käyttöä, muutosta ja erilaisten toimijoiden samanaikaista läsnäoloa.

Myyr Yorkissa 10. huhtikuuta 2026

Asukas 2